

„Veľké divadlo obstojí v skúške času a tak to je aj s touto inscenáciou v preklade Vojtecha Miháliku, ktorá v zdatných rukách režiséra Antona Korenčího s ľahkosťou prekonala všetky prekážky, čo svedčí o profesionalite a zručnosti tvorivého tímu a hereckého obsadenia.

V Tébach zúri mor a vojna, ľudia (zbor: Martin Stolár, Beáta Drotárová, Katarína Horňáková, Lívia Michalčík Dujavová, Juraj Zetyák, Adriana Ballová, František Balog a členovia zboru Opery ŠDKE) sú zúfalí a hľadajú pomoc u svojho vládcu Oidipa (Matej Marušin). Potom, ako sa jeho švagor Kreón (Jakub Kuka) vracia z porady s kňazom (Róbert Šudík) v Delfách, aby mu povedal, že vrah bývalého kráľa Láia nebol nájdený, Oidipus sa snaží nájsť vinníka sám.

Slepý veštec Teiresias (Tomáš Diro) Oidipa len popletie, keď mu povie, že on sám je zločincem, ktorého hľadá. Jokasta (Henrieta Kecerová), predtým manželka Láia a teraz Oidipa, ho prichádza utešiť a navrhuje mu, aby si nevšímal prorokov, ktorí predpovedali, že Láios bude zabitý jeho synom, zatiaľ čo ho zabili banditi na rázcestí. Aby sa Oidipus dostal k pravde, posla po pastiera, ktorý bol svedkom udalostí.

Oidipovi odľahne, keď mu korintský posol (Peter Cibula) priniesie správu o smrti Polyba, pretože sa kedysi predpovedalo, že zabije svojho otca a ožení sa so svojou matkou. Keď posol potvrdí, že ani Polybos ani jeho manželka neboli jeho skutočnými rodičmi, lebo ho priniesol pastier, ktorý sa mal dieťaťa zbaviť, zbor potvrdzuje, že je to ten istý pastier, ktorého už volali.

Pastier (Peter Čižmár) je mučený, aby odhalil, že dieťa, ktoré odovzdal na žiadosť Jokasty, v snahe zabrániť predpovedi, že dieťa zabije svojho otca, bol vlastný syn Láia. Zbor, po odhalení pravdy, lamentuje nad tým, ako môže byť veľký človek porazený svojim osudom, a dohrajú sa posledné krvavé detaily.

Dôvtipná scéna Ondreja Zachara využíva dve pohyblivé trojuholníkové pódia, na jednej strane zakončené svietiacim LED panelom a koráľkovým závesom na strane druhej, aby boli postavy v paláci prenesené do súkromných priestorov a aby tak poodhalila i vášeň vo vzťahu Oidipa a Jokasty. Využitie farby v kostýmoch Silvie Korenči Zubajovej stavilo na klasickú bledosť bielej, čiernej a šedej, z ktorej zažiaril krvavo červený kostým Jokasty, LED ďalej naznačuje peklo, ktoré má nasledovať.

Strhujúci je úvod Kňaza (Róbert Šudík) vstávajúceho z orchestriska do priestoru rýchlo zaplneného zborom, ktorý je okamžite zajedno s publikom a my s ním; aj my chceme vedieť, čo sa deje a ako sa to vyrieši. Jedna z najväčších výziev inscenovania klasických diel je, že koniec je každému známy, no tu je napätie zachované po celý čas. Bol som očarený najmä vizuálnym rozuzlením, pulzujúcou choreografiou zboru Stanislavy Vlčekovej s hudobnou ozvenou Jozefa Vlka so sprievodnými titulkami, ktoré dotvárajú hypnotický tranz pred Oidipovým zostupom do veľmi osobného pekla.

Marušin, spolu so silnými výkonmi všetkých hercov, rozhodne prechádza od sebavedomia Oidipa k zúfalstvu, Kecerová je zvodná a vášnivá. Zamyslená postava Čižmára ukazuje dokonalú prítomnosť na javisku, zatiaľ čo Diro zachytil všetky stránky Teiresia, vrátane úžasného predeleného kostýmu. Zo zboru vynikla najmä Dujavová.

Košické divadlo má viac ako šesťstoročnú tradíciu, súčasná budova bola postavená v rokoch 1897 – 1899. Viac na <http://www.sdke.sk/sk/uvod>.”

Kritik: Mark Davoren

Recenzia: 16. december 2022

North West End UK hodnotenie: ★★★★★